

STANDARDY CNBOP-PIB

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

WYDANIE
3

Kontrola dopuszczenia

CNBOP-PIB-0004:2022



CENTRUM NAUKOWO-BADAWCZE
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
im. Józefa Tuliszковского
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Standard CNBOP-PIB-0004:2022 wyd. 3

Dokument opracował zespół autorski w składzie:

mgr inż. Anna Banulska
dr inż. Michał Chmiel
mgr inż. Wojciech Gagała

Recenzenci:

mgr inż. Leszek Jurecki
dr inż. Tomasz Popielarczyk

Przygotowanie do wydania:

Anna Golińska

Projekt okładki: Julia Pinkiewicz
Projekt graficzny zawartości: Robert Śliwiński
Grafiki na okładce: made by Freepik.com

© Copyright by Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej
im. Józefa Tuliszkowskiego
Państwowy Instytut Badawczy

© Każda część niniejszego standardu może być przedrukowywana lub kopiowana jakąkolwiek techniką bez pisemnej zgody Dyrektora Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowego Instytutu Badawczego

Wydawca:

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej
im. Józefa Tuliszkowskiego
Państwowy Instytut Badawczy
05-420 Józefów k/Otwocka, ul. Nadwiślańska 213
tel. (22) 76 93 200, 300; fax: (22) 76 93 356
www.cnbop.pl
e-mail: cnbop@cnbop.pl

Wydanie III, październik 2022, Józefów

SPIS TREŚCI

1. SŁOWO WSTĘPNE	4
2. PODSTAWY PRAWNE	4
3. DEFINICJE.....	5
4. UWARUNKOWANIA PROWADZENIA KONTROLI	5
5. ETAPY KONTROLI DOPUSZCZENIA.....	6
5.1. PISMO INICJUJĄCE	6
5.2. PROCES POBIERANIA PRÓBEK DO KONTROLI	7
5.3. BADANIA KONTROLNE	8
5.4. PROGRAMY BADAŃ KONTROLNYCH.....	9
5.5. OCENA ZGODNOŚCI WYROBU Z WYMAGANIAMI TECHNICZNYCH DOKUMENTÓW ODNIESIENIA.....	10
6. PONOWNE BADANIA KONTROLNE	11
7. KONTROLA DORAŻNA	12
8. PRZEDKŁADANIE WYNIKÓW BADAŃ NA POTRZEBY KONTROLI.....	13
9. WYBRANE PRZYKŁADY NIEZGODNOŚCI PODCZAS KONTROLI DOPUSZCZENIA	13
10. PODSUMOWANIE.....	15
11. LITERATURA	16

1. SŁOWO WSTĘPNE

Bezpieczeństwo ratowników, osób zagrożonych i budynków zależy od wielu czynników. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie bezpiecznego stosowania oraz funkcjonalności wyrobów służących zagwarantowaniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia. Zweryfikowanie tych dwóch istotnych cech wyrobów wyłącznie na etapie ich przygotowywania do wprowadzenia do użytkowania może być niewystarczające. Dlatego konsekwencją pozytywnie zakończonego procesu dopuszczenia jest coroczna kontrola świadectw dopuszczenia.

Kontrola dopuszczenia jest prowadzona dla aktualnych świadectw dopuszczenia, objętych obowiązkiem kontroli i polega na ocenie zgodności wyrobów z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia na podstawie przeprowadzonych badań oraz zgodnie z programami ujętymi w planie kontroli CNBOP-PIB. Tryb przeprowadzenia kontroli dopuszczenia określają § 13–16 rozporządzenia MSWiA z dnia 20.06.2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. Nr 143, poz. 1002; 2010 Nr 85 poz. 553; 2018 poz. 984), natomiast sama konieczność wykonania kontroli wynika z p. 13.1 powyższego rozporządzenia w brzmieniu „Jednostka dopuszczająca przeprowadza kontrolę dopuszczenia nie rzadziej niż raz w roku w oparciu o roczny plan kontroli, a także doraźnie na podstawie informacji od użytkowników wskazujących na wady w dopuszczonym wyrobie” oraz z umowy o kontroli i nadzorowaniu udzielonego dopuszczenia.

2. PODSTAWY PRAWNE

Kwestie związane z kontrolą dopuszczenia regulują niżej wymienione przepisy.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 869, zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 2490) [1].
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych czynności wykonywanych podczas procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia wyrobów, opłat pobieranych przez jednostkę uprawnioną oraz sposobu ustalania wysokości opłat za te czynności (Dz.U. Nr 143, poz. 1001) [2].
3. Rozporządzenie MSWiA z dnia 20.06.2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. Nr 143 poz. 1002; 2010 Nr 85, poz. 553; 2018 poz. 984) [3].

3. DEFINICJE

Poniżej przedstawiono podstawowe definicje pojęć stosowanych w niniejszym standardzie, które związane są z kontrolą dopuszczenia.

Wyroby – wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, ochronie zdrowia, życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podręczny sprzęt gaśniczy, które zostały dopuszczone do użytkowania¹.

Techniczny dokument odniesienia – dokument zawierający wymagania i/lub metodyki badawcze.

Kontrola – ustalenie stanu faktycznego i sprawdzenie zgodności z wymaganiami techniczno-użytkowymi i technicznymi dokumentami odniesienia oraz porównanie ze wzorcem.

Kontrola planowa – kontrola realizowana nie rzadziej niż raz w roku w oparciu o roczny plan kontroli.

Kontrola doraźna – kontrola realizowana na podstawie informacji od użytkowników wskazujących na wady w dopuszczonym wyrobie.

Pobieranie próbek – wybór i/lub pozyskanie materiałów lub danych dotyczących przedmiotu oceny zgodności².

Wyrób jednostkowy – jednoznacznie zdefiniowany, zidentyfikowany i oznakowany wyrób lub partia wyrobu (numer/-y egzemplarza/-y, data/-y produkcji, niepowtarzalny numer partii, nr VIN itp.), który jest przedmiotem procesu dopuszczenia i kontroli.

4. UWARUNKOWANIA PROWADZENIA KONTROLI

Kontrola dopuszczenia polega na sprawdzeniu zgodności dopuszczonego wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia. Kontrolę prowadzi się na podstawie przepisów ustawy o ochronie przeciwpożarowej [1] oraz rozporządzeń [2] i [3]. Przedmiotowa kontrola dotyczy jedynie świadectw ważnych i aktualnych, dla których przewidziano I, II, III i IV rok kontroli. Przy czym I rok kontroli jest to rok następujący po roku wydania świadectwa dopuszczenia, natomiast IV rok kontroli jest to rok poprzedzający rok wygaśnięcia ważności świadectwa dopuszczenia.

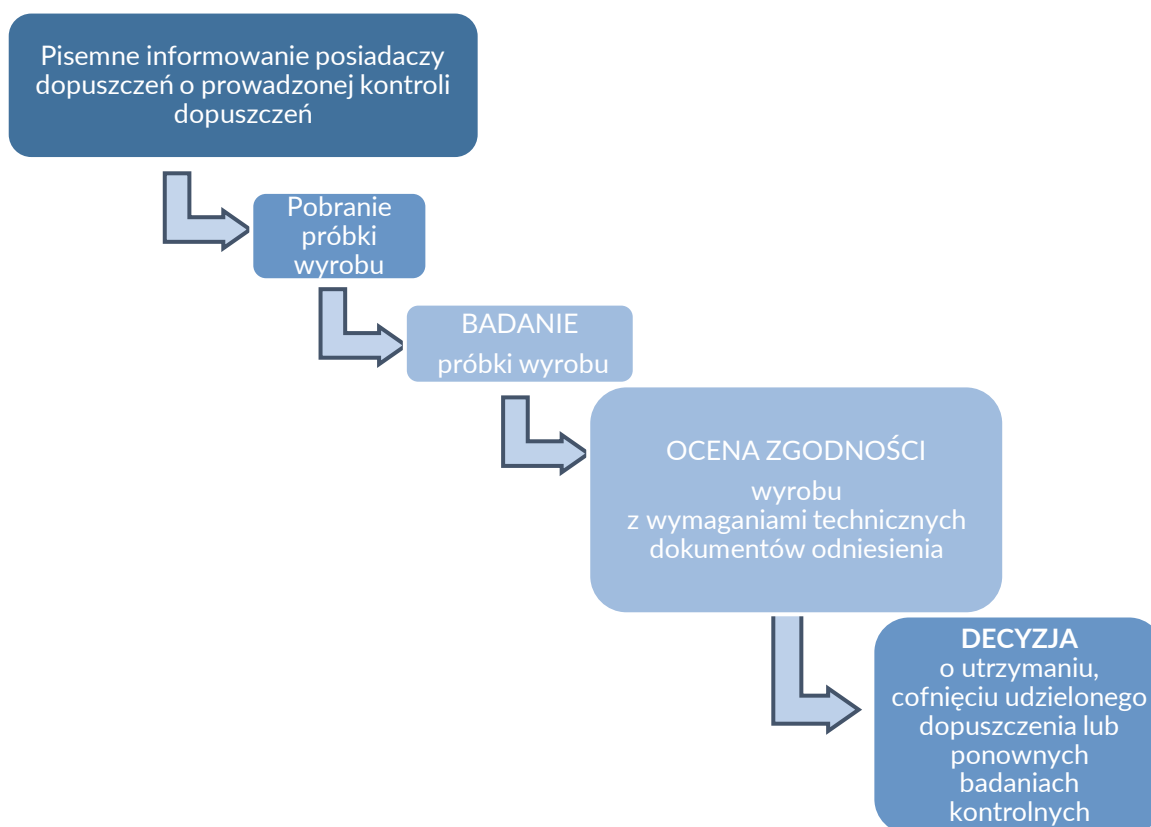
W przypadku wyrobów jednostkowych, gdy dopuszczeniu podlegała ściśle określona partia i/lub liczba precyzyjnie zidentyfikowanych wyrobów (więcej niż jeden egzemplarz wyrobu), dopuszczenie takie podlega corocznej kontroli. Gdy dopuszczenie zostało udzielone dla wyrobu jednostkowego w liczbie jednego egzemplarza, dopuszczenie nie podlega kontroli.

¹ Art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 869, zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 2490).

² PN-EN ISO/IEC 17000:2020-12 p.6.1., Ocena zgodności – Terminologia i ogólne zasady.

5. ETAPY KONTROLI DOPUSZCZENIA

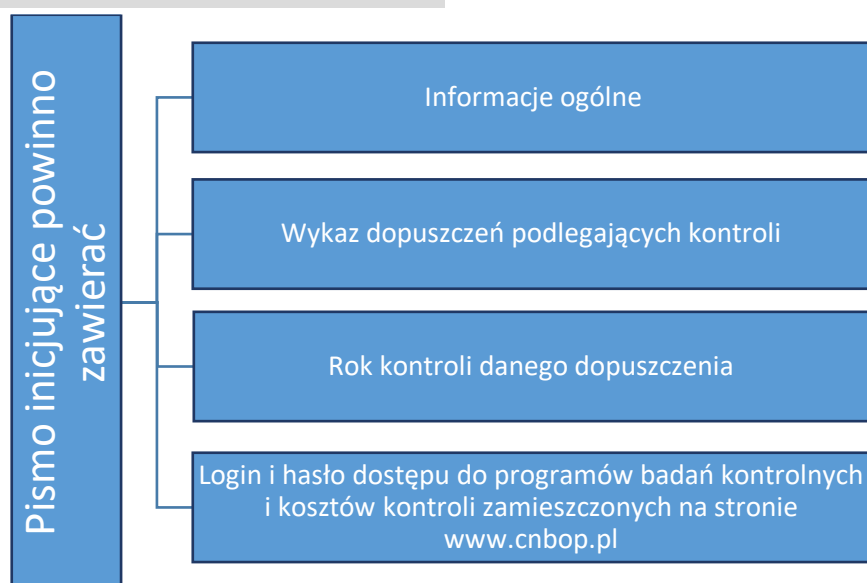
Przebieg procesu kontroli dopuszczenia został podzielony na 5 etapów, z których każdy jest odpowiednio dokumentowany. Poniżej został przedstawiony schemat, który w sposób syntetyczny przedstawia poszczególne etapy kontroli dopuszczenia.



Ryc. 1. Etapy kontroli dopuszczenia
Źródło: opracowanie własne.

5.1. PISMO INICJUJĄCE

Inicjowanie kontroli dopuszczenia odbywa się na początku roku kalendarzowego i polega na pisemnym poinformowaniu za pośrednictwem pisma inicjującego posiadaczy świadectw dopuszczenia o prowadzonej kontroli wraz z podaniem wykazu wyrobów objętych kontrolą dopuszczenia, zakresem kontroli dla poszczególnych wyrobów oraz aktualizowanych corocznie haseł i loginów do programów badań kontrolnych.



Ryc. 2. Elementy pisma inicjującego kontrolę dopuszczenia

Źródło: opracowanie własne.

5.2. PROCES POBIERANIA PRÓBEK DO KONTROLI

Pobieranie próbek wyrobu to jedna z kluczowych czynności, której wykonanie jest konieczne w procesie prowadzenia kontroli dopuszczonych wyrobów. Ten element procesu ma zapewnić, że próbka pobrana z populacji będzie reprezentatywna i dostarczy informacji o całości populacji. Próbki wyrobów są pobierane u producenta, dostawcy, na rynku, u użytkownika wyrobu, albo dostarczane bezpośrednio przez producenta lub dostawcę do CNBOP-PIB wraz z wypełnionym protokołem poboru próbki.

Liczba próbek niezbędnych do pobrania zależy jest od rodzaju, zakresu i metodyki badań kontrolnych dla danego wyrobu i jest podana w programach badań kontrolnych.

Celem pobrania próbki wyrobu upoważniony pracownik CNBOP-PIB kontaktuje się z posiadaczem świadectwa i ustala:

- sposób oraz termin pobrania próbki,
- wielkość/rozmiar próbki,
- dodatkowe materiały np. paliwo, źródło zasilania itp.

Pobranie próbki jest odnotowywane we właściwym protokole, którego jeden egzemplarz wraz z upoważnieniem do pobrania próbki jest przekazywany podmiotowi, w którego siedzibie dokonano pobrania. Próbki wyrobów do badań kontrolnych pobierane są z okresu produkcji, w którym wyroby posiadają ważne świadectwo dopuszczenia. Jednocześnie próbki poddane już kontroli nie mogą być ponownie pobierane w latach następnych. Pobranie próbek polega na losowym wyborze jednostek produktu wykorzystując metodę tzw. pobierania sposobem losowym na ślepo. Pobieranie realizowane jest w ten sam sposób dla wszystkich rodzajów wyrobów, niezależnie od ich liczebności. Pobieranie

STANDARD CNBOP-PIB-0004:2022

próbek jest realizowane od momentu wysłania pisma informującego klienta o prowadzeniu kontroli do dnia 30 listopada danego roku. W przypadku niepobrania próbki wyrobu do badań kontrolnych po tym terminie uznaje się, że kontrola nie została zrealizowana. W przypadku braku możliwości pobrania próbki wyrobu ze względu na brak produkcji, brak zapasów magazynowych lub gdy wyrób został wyprodukowany w jednym egzemplarzu lub krótkiej serii itp., CNBOP-PIB zobowiązuje pisemnie posiadacza świadectwa dopuszczenia wyrobu do niezwłocznego powiadomienia jednostki dopuszczającej o ustąpieniu przyczyn uniemożliwiających prawidłowe przeprowadzenie kontroli.

Za czynności związane z pobraniem próbki CNBOP-PIB pobiera opłatę zgodnie z cennikiem CNBOP-PIB oraz postanowieniami rozporządzenia MSWiA z dnia 20 czerwca 2007 r. [2], w którym opisane są wszystkie opłaty związane z kontrolą świadectw dopuszczenia.

Opłata za pobranie próbki nie jest równoznacznie traktowana z fizycznym pobraniem próbki przez pracownika CNBOP-PIB. W przypadku fizycznego pobrania próbki przez pracownika CNBOP-PIB koszt jej pobrania byłby zwiększony o koszty dodatkowe związane z delegacją tegoż pracownika i użyciem pojazdu w celu realizacji pobrania. Tak więc opłata za pobranie próbki jest faktycznym kosztem za wykonane czynności związane z:

- identyfikacją próbki (czy jest właściwa do wykonania badań kontrolnych),
- przygotowaniem próbki do badań,
- przygotowaniem odpowiednich dokumentów itp.

a w przypadku pobrania bezpośredniego przez pracownika CNBOP-PIB dodatkowymi kosztami związanymi z delegacją pracownika i użyciem pojazdu służbowego. Jednocześnie należy zauważyć, że opłata ta zawsze była uwzględniana podczas rozliczania czynności prowadzonych w ramach kontroli dopuszczenia.

5.3. BADANIA KONTROLNE

Po otrzymaniu próbki wyrobu, laboratorium CNBOP-PIB przystępuje do badań kontrolnych. Badania prowadzone są zgodnie z programem badań kontrolnych wyrobu na dany rok w oparciu o wymagania technicznych dokumentów odniesienia określonych w załączniku do rozporządzenia MSWiA [3]. Rozpoczęcie badań każdej próbki wyrobu zaczyna się od badań identyfikacyjnych, mających na celu stwierdzenie zgodności próbki wyrobu z dokumentacją. Laboratorium deklaruje, że wyklucza wpływ zewnętrznych czynników na jakość badań. Wyniki pomiarów i spostrzeżenia zapisywane są w protokołach badań wyrobów w chwili ich badania. Laboratorium może prowadzić badania kontrolne próbek wyrobów u producenta/dostawcy/użytkownika w uzasadnionych przypadkach, takich jak:

- duża wartość próbki do badań,
- drogi i/lub złożony transport próbki do badań,
- brak dostępności próbek u producenta/dostawcy ze względu na produkcję w krótkich seriach,
- wyrób produkowany jest w częściach, w całości dostępny jest po zamontowaniu

STANDARD CNBOP-PIB-0004:2022

- u użytkownika,
- prowadzenie kontroli doraźnej.

5.4. PROGRAMY BADAŃ KONTROLNYCH

Zestawienie wszystkich programów badań kontrolnych realizowanych przez CNBOP-PIB podczas kontroli dopuszczenia opisuje aktualne wydanie „Planu kontroli dopuszczenia”. Ponadto każdy program zawiera szacunkowy całkowity koszt przeprowadzenia kontroli, liczbę pobieranych próbek niezbędnych do przeprowadzenia badań kontrolnych oraz ostateczny termin udostępnienia próbek do badań w poszczególnych latach.

Programy badań dla poszczególnych grup wyrobów, z podziałem zakresu kontroli na cztery kolejne lata kontroli (opisywane jako I, II, III i IV) są umieszczone w formacie PDF na stronie internetowej www.cnbop.pl. Poniżej przedstawiono przykład takiego programu badań. Dostęp do programów odbywa się za pomocą udostępnionego loginu i hasła, które przypisane są indywidualnie do grup programów badań kontrolnych (zgodnie z podziałem na grupy wyrobów wg obowiązujących przepisów o świadectwach dopuszczenia). Dane do logowania udostępniane są posiadaczowi dopuszczenia wraz z pismem inicjującym kontrolę.

Tabela. 1. Przykładowy program badań

ID:	Nazwa wyrobu: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX						
Lp.	BADANA CECHA WYROBU <i>(jeśli dotyczy)</i>	Grupa wg rozporządzenia MSWiA ¹⁾ : xx.xx	Rok nadzoru				UWAGI
		Wymaganie wg załącznika do rozporządzenia MSWiA ¹⁾	I	II	III	IV	
1		p. x.x.x § 17 rozporządzenia ¹⁾ Umowa o kontroli i nadzorowaniu udzielonego dopuszczenia	+		+		
2		p. x.x.x		+			
3		p. x.x.x		+		+	
Koszty kontroli	Kontrola dopuszczenia	Koszt sumaryczny ²⁾ zł (netto)					
	Ilość próbek niezbędnych do przeprowadzenia kontroli dopuszczenia	jedn. miary liczba / masa / objętość					
	Ostateczny termin udostępnienia próbki do badań w danym roku kontroli	dzień.miesiąc					

Źródło: opracowanie własne.

5.5. OCENA ZGODNOŚCI WYROBU Z WYMAGANIAMI TECHNICZNYCH DOKUMENTÓW ODNIESIENIA

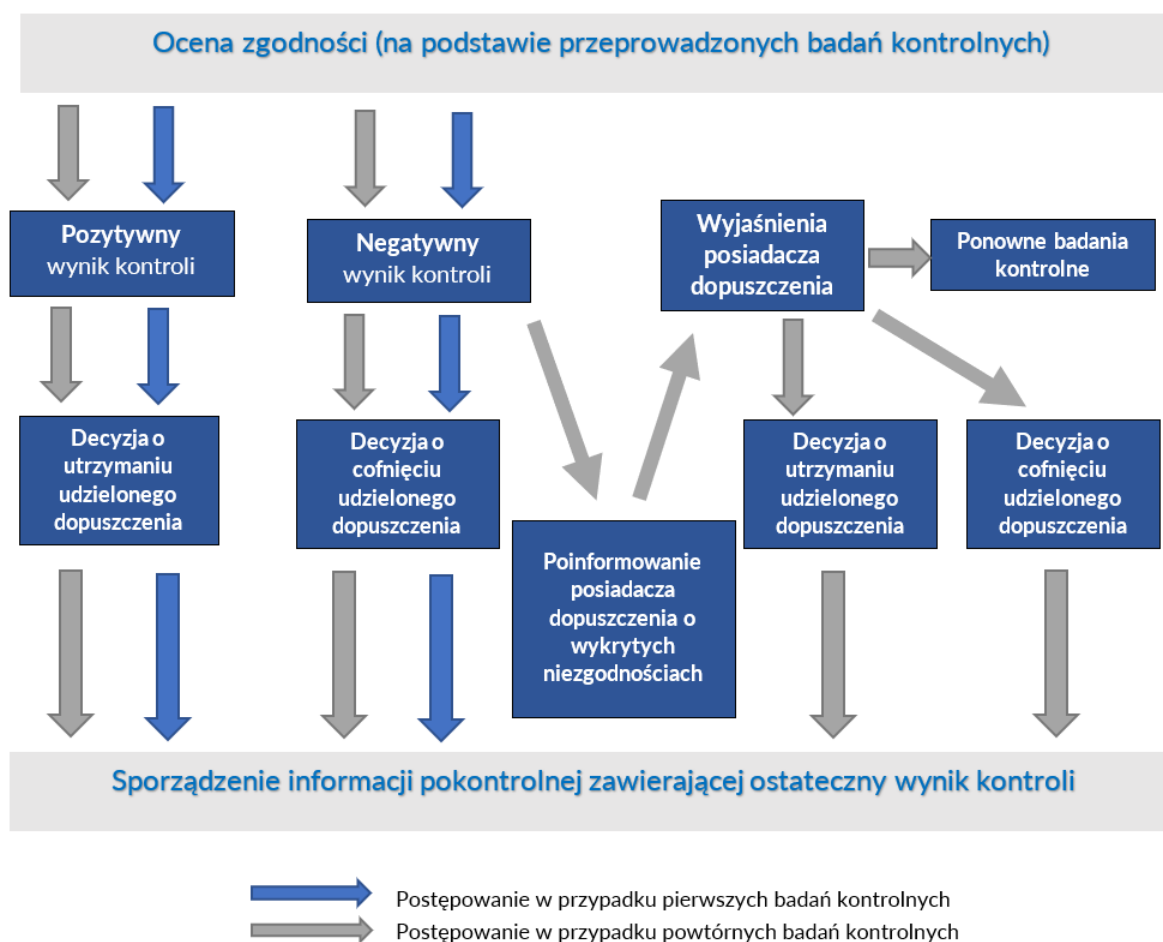
Jednostka Certyfikująca przeprowadza ocenę zgodności wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia. Na podstawie przeprowadzonych badań i w terminie do 14 dni od zakończenia czynności kontrolnych przesyła do posiadacza świadectwa dopuszczenia pisemną informację o wynikach przeprowadzonej kontroli. W oparciu o przeprowadzoną pozytywną ocenę zgodności wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia wydana zostaje decyzja o utrzymaniu dopuszczenia – informacja pokontrolna.

W przypadku stwierdzenia niezgodności, które są wynikiem oceny zgodności wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia Jednostka Certyfikująca podejmuje niżej opisane działania:

- przesłanie pisma do klienta z prośbą o wyjaśnienie przyczyn stwierdzonych niezgodności w wyznaczonym terminie (maksymalnie 2 tygodnie),
- na podstawie wyjaśnień klienta dotyczących stwierdzonych niezgodności Jednostka Certyfikująca podejmuje decyzję o:
 - cofnięciu dopuszczenia, lub
 - przeprowadzeniu ponownych badań kontrolnych w części lub całości programu badań kontrolnych, lub
 - akceptacji przekazanych wyjaśnień klienta i/lub dowodów usunięcia stwierdzonych niezgodności.
- w przypadku braku wyjaśnień klienta w wyznaczonym terminie Jednostka Certyfikująca podejmuje decyzję o:
 - cofnięciu dopuszczenia, lub
 - przeprowadzeniu ponownych badań kontrolnych w części lub całości programu badań kontrolnych.

W uzasadnionych przypadkach (np. bezpośredniego zagrożenia dla użytkowników wyrobu, fałszywego lub błędnego powoływania się na udzielone dopuszczenie) Jednostka Certyfikująca może podjąć decyzję o cofnięciu dopuszczenia bez potrzeby uzyskiwania dodatkowych wyjaśnień. Do czasu całkowitego wyjaśnienia niezgodności i zakończenia kontroli dopuszczenia w danym roku, kontrolowana próbka wyrobu może pozostawać w depozycie właściwego laboratorium CNBOP-PIB.

STANDARD CNBOP-PIB-0004:2022



Ryc. 3. Ocena zgodności w ramach kontroli dopuszczenia

Źródło: opracowanie własne.

6. PONOWNE BADANIA KONTROLNE

Ponowne badania kontrolne przeprowadzane są w przypadku stwierdzenia niezgodności podczas pierwszych badań kontrolnych (patrz ryc. 3) i co najmniej w zakresie stwierdzonych niezgodności. Pozostałe kwestie związane z prowadzeniem kontroli dopuszczenia pozostają bez zmian (tj. przebieg badania, liczba próbek itp.). Za powtórne czynności kontrolne CNBOP-PIB pobiera opłatę zgodnie z obowiązującym cennikiem. Wyniki powtórnych badań są ostateczne i stanowią podstawę do sporządzenia informacji pokontrolnej.

7. KONTROLA DORAŻNA

Na podstawie analizy pisemnych informacji od użytkowników o wadach w dopuszczonym wyrobie ustalane są możliwości przeprowadzenia kontroli dorażnej. W przypadku braku kompletu informacji od użytkownika wyrobu formułowane są niezbędne informacje dotyczące wadliwego wyrobu m.in. typu wyrobu, nr partii, liczności (ilości), daty produkcji (przyjęcia) wyrobu itp.

CNBOP-PIB ustala indywidualny program badań z uwzględnieniem opisu wad zgłaszanych przez użytkownika. W tej sytuacji realizowany jest minimalny program badań, umożliwiający jednoznaczną identyfikację wyrobu, w tym pomiar i określenie podstawowych parametrów wyrobu. Po ustaleniu programu badań CNBOP-PIB uzgadnia warunki i termin realizacji kontroli z użytkownikiem, w razie potrzeby również z właścicielem obiektu, w którym znajduje się wyrób oraz przesyła informacje o prowadzeniu kontroli dorażnej. CNBOP-PIB przesyła również informację posiadaczowi świadectwa dopuszczenia o planowanej kontroli dorażnej dopuszczenia. W informacji tej, jeśli to konieczne, podaje m.in. planowaną datę i miejsce pobrania próbki, program kontroli oraz informuje posiadacza świadectwa o możliwości uczestnictwa w kontroli (pobranie oraz badanie próbki wyrobu) w charakterze obserwatora. Pobrania próbki dokonuje zespół składający się z minimum dwóch osób:

- wyznaczonych spośród pracowników właściwego Zespołu Laboratoriów CNBOP-PIB, lub
- po jednej osobie z właściwego laboratorium CNBOP-PIB oraz Jednostki Certyfikującej CNBOP-PIB.

Istnieje możliwość obecności przedstawiciela posiadacza dopuszczenia podczas badań pobrania próbki wyrobu. Jest ona uzgadniana każdorazowo indywidualnie z laboratorium prowadzącym badania. Kosztami za realizację czynności kontrolnych zostaje obciążony:

- w przypadku pozytywnych wyników badań – użytkownik wyrobu zgłaszający wady w dopuszczonym wyrobie,
- w przypadku negatywnych wyników badań – posiadacz świadectwa dopuszczenia wydanego dla wadliwego wyrobu.

O wyniku kontroli są informowani użytkownik wyrobu oraz posiadacz dopuszczenia wydanego dla przedmiotowego wyrobu. Po przeprowadzeniu badań kontrolnych i dokonaniu oceny zgodności wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia (w tym w zależności od potrzeb uzyskanie ewentualnych wyjaśnień posiadacza dopuszczenia i/lub ocenę wyników powtórnych badań próbek wyrobów pobranych przez CNBOP-PIB), sporządzana jest informacja pokontrolna zawierająca wnioski z kontroli, na podstawie których Jednostka Certyfikująca może podjąć decyzję odnośnie utrzymania lub cofnięcia dopuszczenia.

8. PRZEDKŁADANIE WYNIKÓW BADAŃ NA POTRZEBY KONTROLI

Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia kontroli dopuszczenia na podstawie przedłożonych przez posiadacza dopuszczenia wyników badań (uzyskanych podczas dokonywania procesu zmiany dopuszczenia) w przypadku spełnienia wszystkich warunków jak niżej:

- posiadacz dopuszczenia pisemnie wnioskuje o wykorzystanie wyników badań na potrzeby kontroli dopuszczenia,
- posiadacz dopuszczenia przedstawił pozytywne wyniki badań wykonanych w CNBOP-PIB,
- zakres przedstawionych badań pokrywa się z zakresem badań kontrolnych na dany rok kontroli,
- wyniki badań dotyczą wyrobu objętego świadectwem dopuszczenia,
- wyniki badań dotyczą wyrobu wyprodukowanego oraz przebadanego w danym roku kontroli.

W przypadku, gdy przedstawione wyniki badań nie pokrywają się w całości z zakresem badań kontrolnych na dany rok, wówczas wykonywane są badania uzupełniające w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli dopuszczenia w danym roku kontroli.

9. WYBRANE PRZYKŁADY NIEZGODNOŚCI PODCZAS KONTROLI DOPUSZCZENIA

Podczas przekazywania próbek do badań kontrolnych należy zwrócić uwagę, aby pobierane wyroby były wyprodukowane w okresie ważności świadectwa dopuszczenia. Brak wyrobu na stanie magazynowym odnotowywany jest przez osobę pobierającą próbkę na protokole pobrania próbki. Wskazane jest, aby próbka do badań kontrolnych była pobierana z najnowszej, dostępnej partii wyrobu. W innych przypadkach próbka dobierana jest według indywidualnego podejścia osoby pobierającej próbkę.

W wyniku przeprowadzanych kontroli dopuszczenia jednostka dopuszczająca w wielu przypadkach identyfikuje szereg różnych niezgodności ujawnionych w kontrolowanych wyrobach. Niezgodności występujące podczas kontroli dopuszczenia można podzielić na dwie główne grupy:

- niezgodności związane ze znakowaniem/cechowaniem oraz
- niezgodności cech/parametrów użytkowych.

Poniżej przedstawiono wybrane najczęstsze niezgodności zgodnie z powyższym podziałem:

1. Niezgodności w zakresie znakowania/cechowania wyrobu:

- niewłaściwe znakowanie wyrobu (brak znaku jednostki dopuszczającej, niewłaściwy numer świadectwa dopuszczenia) – warto zwrócić szczególną uwagę na właściwe oznakowanie wyrobu tzn. wszystkie wyroby, na które udzielono dopuszczenia, oprócz znakowania wynikającego z odrębnych dokumentów odniesienia, powinny być również znakowane znakiem jednostki

STANDARD CNBOP-PIB-0004:2022

dopuszczającej oraz numerem świadectwa dopuszczenia. Poniżej przedstawiony został przykład właściwego znakowania.



Ryc. 4. Przykład znakowania wyrobu objętego świadectwem dopuszczenia

Źródło: opracowanie własne.

- niewłaściwe lub niepełne znakowanie wyrobu w zakresie innym niż wyżej wymieniony:
 - oznakowanie nieaktualnym numerem dopuszczenia,
 - przytoczenie nieaktualnego wydania normy,
 - brak znaku lub nazwy producenta,
 - brak informacji o zakresie stosowania wyrobu,
 - brak informacji w dokumentacji towarzyszącej wymaganych dokumentami odniesienia,
 - zastosowanie zmian konstrukcyjnych/materiałowych (niezgłoszonych do CNBOP-PIB),
 - brak opisów i/lub etykiet w języku polskim
 - wyroby powinny mieć oznaczenia w języku polskim,
 - nietrwałość etykiet wyrobów:
 - nieprzymocowane trwale do wyrobu,
 - nieczytelne,
 - nietrwałe,
 - trudny dostęp uniemożliwia odczytanie etykiety,
 - brak wymaganych opisów i oznaczeń
 - napis POŻAR na ręcznych ostrzegaczach pożarowych i ręcznych przyciskach oddymiania,
 - piktogram domku na ręcznych ostrzegaczach pożarowych,
 - niewłaściwe piktogramy – zmienione proporcje, kolory.
2. Niezgodności w zakresie cech i/lub parametrów użytkowych
- niewłaściwie pobrana próbka:
 - wyrób wyprodukowany poza datami ważności świadectwa dopuszczenia,
 - przekazana próbka nie w pełni ukompletowana,
 - brak komunikatów w języku polskim
 - wybrane wyroby powinny podawać komunikaty w języku polskim,

STANDARD CNBOP-PIB-0004:2022

- po kondycjonowaniu stwierdzono brak ciśnienia napędowego w gaśnicach pianowych, który uniemożliwia uruchomienie gaśnicy,
- różnice między właściwościami deklarowanymi przez producenta a właściwościami rzeczywistymi
 - temperatury stosowania,
 - warunki stosowania wewnątrz/na zewnątrz budynku,
 - klasa odporności,
 - skuteczność gaśnicza,
- niespełnienie wymagań odnośnie wymiarów, wytrzymałości zaczepów, masy, szczepności i szczelności armatury pożarnej,
- zmiany w układach wodno-pianowych pojazdów pożarnej – zastosowanie innej pompy o gorszych parametrach,
- zmiana wyposażenia zamontowanego na stałe w pojazdach specjalistycznych, które wpływa na środek ciężkości, wymiary, masy,
- przemakanie ubrań specjalnych, rękawic, butów podczas prób nieprzemakalności,
- przekroczone wymagane normy dla chropowatości armatury pożarnej,
- niespełnienie wymogów składu materiałowego stopów, z których wykonana jest armatura pożarnej – przekroczona zawartość miedzi.

10. PODSUMOWANIE

Wyroby służące do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego lub ochrony zdrowia, życia oraz mienia ze względu na specyficzny charakter pracy podlegają dodatkowym wymaganiom mającym na celu ustanowienie określonego poziomu bezpieczeństwa w kraju. Coroczna kontrola wykonywana przez CNBOP-PIB ma na celu potwierdzenie, że w okresie ważności świadectwa dopuszczenia (maksymalnie 5 lat od daty wystawienia świadectwa) wyroby spełniają sprecyzowane wymagania technicznych dokumentów odniesienia. Kontrola pozwala także zweryfikować, czy nowe serie produktów utrzymują stałe parametry techniczne oraz konstrukcyjne w odniesieniu do produktu poddanego badaniom laboratoryjnym podczas procesu dopuszczenia wyrobu do użytkowania. Prowadzenie bieżącej kontroli dopuszczenia bezpośrednio przekłada się na utrzymanie stałego poziomu bezpieczeństwa oraz skuteczności użytkowania wyrobów, co stanowi o niezwykle istotnej roli, którą odgrywa kontrola nad wydanymi dokumentami. Ponadto skuteczna kontrola dopuszczonych wyrobów bez wątplenia wpływa na poziom zaufania do produktów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia.

Wyrażamy nadzieję, że lektura niniejszego standardu pozwoliła lepiej zrozumieć zasady prowadzonej kontroli dopuszczeń, jej podstawowe aspekty i założenia, a także wybrane kwestie formalne i merytoryczne z nią związane.

11. LITERATURA

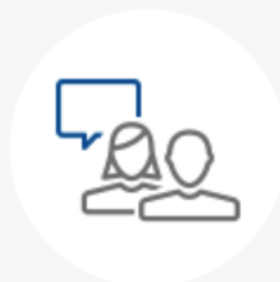
1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 869, zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 2490).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych czynności wykonywanych podczas procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia wyrobów, opłat pobieranych przez jednostkę uprawnioną oraz sposobu ustalania wysokości opłat za te czynności (Dz.U. 2007 Nr 143, poz. 1001).
3. Rozporządzenie MSWiA z dnia 20.06.2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. 2007 Nr 143, poz. 1002).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. 2010 Nr 85 poz. 553).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 maja 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. 2018 poz. 984).
6. PN-EN ISO/IEC 17000:2020-12 p.6.1., Ocena zgodności -- Terminologia i ogólne zasady.



**CENTRUM NAUKOWO-BADAWCZE
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**
im. Józefa Tuliszowskiego
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

DANE KONTAKTOWE

ul. Nadwiślańska 213
05-420 Józefów k/Otwocka
tel. +48 22 769 32 73
fax: +48 22 769 33 73
e-mail: cnbop@cnbop.pl



JEDNOSTKA CERTYFIKUJĄCA CNBOP-PIB

tel. +48 22 769 33 47
e-mail: jcw@cnbop.pl



www.cnbop.pl